

Nr 23

**Trafikutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition
angående utbyggnad av Trollhätte kanal, m.m.**

Propositionen

Kungl. Maj:t har i propositionen 1971: 126 under åberopande av utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 24 september 1971 föreslagit riksdagen att dels godkänna en utbyggnad av Trollhätte kanal enligt vad i propositionen anförts, dels bemyndiga Kungl. Maj:t att beställa en för förhållandena i Väneren avpassad isbrytare.

I propositionen föreslås en utbyggnad av Trollhätte kanal så att kanalen medger passage av fartyg med ett djupgående av 5,3 m mot f. n. 4,6 m. Totalkostnaden för utbyggnaden — som beräknas genomförd till senhösten 1974 — har uppskattats till 45 milj. kr. i 1970 års prisläge.

Vidare föreslås att en för förhållandena i Vänerområdet lämplig isbrytare anskaffas. Kostnaden för en sådan har preliminärt angetts till 11 milj. kr.

Genom utbyggnaden av kanalen och förstärkningen av isbrytarberedskapen kommer förutsättningar att skapas för rationellare transportsystemlösningar för i första hand skogsindustrin inom Vänerområdet. Allmänt får området genom de föreslagna åtgärderna näringspolitiskt förbättrade möjligheter att hävda sig, och en bättre regional balans kommer att skapas i förhållande till den expansiva Västkusten.

Utskottet

I sitt av 1969 års riksdag godkända utlåtande nr 178 — anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående Vänerens och Vätterns förbindelse med Västerhavet — framhöll statsutskottet att såväl transportekonomiska som rent närings- och lokaliseringpolitiska skäl talade för ett bibehållande av driften vid Trollhätte kanal. För ett ställningstagande till frågan om eventuell utökning av ledens kapacitet krävdes dock ytterligare utredningar av teknisk-ekonomisk natur, vilka förutsattes skola utföras av sjöfartsverket och statens vattenfallsverk i samråd med bl. a. geotek-

nisk expertis. Sådana utredningar har nu verkställts. Härjämte har i kommunikationsdepartementet en jämförande beräkning — i 1970 års prisläge — gjorts av de samhällsekonomiska kostnader som följer med å ena sidan en utbyggnad av kanalen till 5,3 m djupgående i förening med en förstärkt isbrytarberedskap (kanalalternativet) och å andra sidan — med en i huvudsak outbyggd kanal — en partiell övergång till landtransport över kusthamn (västkustalternativet). Under de i kalkylen angivna förutsättningarna samt gjorda antaganden i fråga om avskrivningstider och kalkylränta m. m. visar jämförelsen att årskostnaderna för västkustalternativet är ca 11 milj. kr. högre än för kanalalternativet. Med hänsyn till vissa andra förhållanden antas skillnaden på sikt öka.

Som resultat av sina överväganden av bl. a. angivna utredningar och beräkningar — vilka överväganden skett i samråd med industridepartementet — har departementschefen ansett sig böra förordna en snar utbyggnad av Trollhätte kanal och en förstärkning av isbrytarberedskapen i Vänerområdet. I valet mellan de båda fördjupningsalternativen — 5,0 resp. 5,3 m djupgående — har departementschefen stannat för det senare med hänsyn till de samhällsekonomiska och företagsmässiga vinster som kan uppnås vid ett sådant större djupgående till en relativt begränsad merkostnad.

Utskottet finner det för sin del tillfredsställande att förslag i ämnet nu framlagts och delar helt departementschefens uppfattning att en utbyggnad av kanalen snarast bör komma till stånd. Den föreslagna förstärkningen av isbrytarberedskapen i Vänerområdet framstår också som välmotiverad och angelägen. Åtgärdernas genomförande torde såsom i propositionen framhållits få stor närings- och regionalpolitisk betydelse för främst Vänerområdet, vartill kommer de gynnsamma effekter ur sysselsättningssynpunkt som utbyggnaden medför.

Utskottet tillstyrker följaktligen förslagen i propositionen. Kostnads- och anslagsberäkningarna har inte gett utskottet anledning till erinran liksom ej heller vad departementschefen i sammanhanget i övrigt anfört och förordat.

Utskottet hemställer

att riksdagen

1. godkänner en utbyggnad av Trollhätte kanal i enlighet med det i statsrådsprotokollet framlagda förslaget,
2. bemyndigar Kungl. Maj:t att beställa en för förhållandena i Vänern anpassad isbrytare.

Stockholm den 2 november 1971

På trafikutskottets vägnar

SVEN MELLQVIST

Närvarande: herrar Mellqvist (s), Johansson i Norrköping (s), Dahlgren (c), Lindahl (s), Lothigius (m), Hjorth (s), Persson i Heden (c), Hugosson (s), Sellgren (fp), Rosqvist (s), Lindberg (s), Magnusson i Kristinehamn (vpk), Torwald (c), Taube (fp) och Clarkson (m).

